

Zestaw tematów do ustnej części egzaminu maturalnego z języka polskiego 2013/2014

I. LITERATURA

1. Przedstaw różnorodność literackiego ujęcia przeżyć wewnętrznych po śmierci bliskiej osoby.
2. Rozważ twórczą i destrukcyjną siłę miłości w życiu człowieka, odwołując się do wybranych przykładów bohaterów literackich.
3. Wpływ miłości na wybory moralne człowieka jako temat w literaturze. Przedstaw różne jego ujęcia analizując wybrane przykłady.
4. Różne drogi do szczęścia w literaturze XIX wieku. Omów na wybranych przykładach.
5. Prawo do szczęścia a poczucie obowiązku. Rozważ problem na wybranych przykładach literackich.
6. Kompromis - konieczny czy niebezpieczny? Oceń tę kwestię w kontekście wyborów dokonanych przez wybranych bohaterów literackich.
7. Walka z sarmatyzmem i cudzoziemszczyzną w literaturze polskiego oświecenia.
8. Różne aspekty miłości w literaturze XIX wieku. Omów na wybranych przykładach.
9. Literackie wizerunki ukochanej kobiety w literaturze np. romantyzmu, pozytywizmu.
10. Przedstaw swoje rozważania na temat różnych postaw człowieka wobec zła. Odwołaj się do wybranych utworów.
11. Głosy ocalonych w poszukiwaniu miejsca w powojennym świecie.
12. Arkadia i jej obraz. Przedstaw jak ten motyw funkcjonuje w literaturze różnych epok.
13. Choroba jako jedno z ludzkich doświadczeń. Omów temat na podstawie wybranej literatury.
14. Przemiana jako motyw określający osobowość bohatera literackiego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
15. Jan Paweł II jako poeta, dramaturg, filozof. Ukaż etyczny i artystyczny wymiar dorobku myślowego Karola Wojtyły.
16. Koncepcja poety w literaturze romantycznej i modernistycznej. Omów na wybranych przykładach.
17. Biografia jako klucz do interpretacji twórczości wybranego pisarza.
18. Przedstaw twórcę, który jest najbliższy Twoim wyborom moralnym i estetycznym. Uzasadnij swój wybór.
19. Miłość w czasie wojny i okupacji jako próba przezwyciężenia zła. Omów zagadnienie na wybranym materiale literackim.

20. Motto jako klucz do interpretacji dzieła. Przedstaw, analizując wybrane przykłady literackie.
21. Blaski i cienie kariery. Rozważ temat, odwołując się do wybranych bohaterów literackich z różnych epok.
22. Poetyckie rozmowy z Bogiem. Omów, analizując wybrane utwory z różnych epok.
23. Anioły i demony. Przedstaw najciekawsze literackie portrety kobiet.
24. Literackie realizacje motywu sporu i kłótni. Omów na wybranych przykładach.
25. Proza kobieca, poezja kobieca - czy można wyróżnić takie kategorie literackie?
26. Samotność człowieka w otaczającym go świecie. Omów temat w oparciu o wybrane przez siebie utwory
27. Kwestia żydowska w literaturze polskiej XIX i XX wieku. Omów temat w oparciu o wybrane dzieła literackie.
28. Relacje pomiędzy rodzicami a dziećmi. Scharakteryzuj na wybranych przykładach literackich.
29. Prometeusz i jemu podobni. Omów, analizując wybrane przykłady prometejskiego buntu w literaturze.
30. Przedstaw różne formy zniewolenia człowieka interpretując wybrane przykłady literatury polskiej i powszechnej.
31. Etos walki i etos pracy w literaturze polskiej. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory.
32. Kiedy Bóg staje się adresatem, czyli literackie rozmowy z Bogiem. Omów problem analizując wybrane utwory.
33. My i wy, starzy i młodzi, rodzice i dzieci – różne sposoby przedstawiania konfliktów pokoleń. Odwołaj się do wybranych przykładów literackich.
34. Kochająca, toksyczna? Zaprezentuj literackie portrety matek.
35. Sens cierpienia w życiu człowieka na podstawie znanych Ci utworów literackich.
36. Marzenie jako czynnik determinujący działania człowieka. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory.
37. Postawa pisarzy wobec krzywdy społecznej. Rozważ problem, odwołując się do wybranych dzieł literackich różnych epok.
38. Bohaterowie literaccy w poszukiwaniu szczęścia. Rozwiń temat, analizując teksty wybranych epok.
39. Przedstaw swoje rozważania o utworach literackich szczególnie znaczących – Twoim zdaniem – w kształtowaniu systemu wartości młodego człowieka.
40. Przedstaw jak funkcjonuje motyw winy i kary w utworach literackich różnych epok.
41. Funkcja motywów brzydoty, kalectwa i choroby w tekstach literackich. Omów na przykładach wybranych utworów.
42. Twoje refleksje nad rolą poety i poezji w życiu narodu. Rozwiń zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów różnych epok.

43. Motyw diabła w literaturze polskiej i obcej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
44. Bunt jako przejaw wrażliwości czy szaleństwa? Omów problem na wybranych przykładach literackich.
45. Holokaust widziany oczyma dziecka. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych tekstów literatury o charakterze dokumentalnym.
46. Różne sposoby funkcjonowania antyku. Na wybranych przykładach omów kontynuację wątków i motywów antycznych w literaturze.
47. Zaprezentuj twórczość współczesnego pisarza, którego cenisz najbardziej.
48. Zanalizuj motyw tułacza i pielgrzyma w literaturze wybranych epok. Omów różnorodne aspekty symboliki tego motywu.
49. Ludzkie życie jest tylko ciągłym przybieraniem masek. Rozważ problem w oparciu o wybrane utwory.
50. Porównaj sposoby kreacji obrazu wsi w literaturze. Odwołaj się do dzieł literackich renesansu i Młodej Polski.
51. Być człowiekiem to być odpowiedzialnym. Literatura XX wieku w poszukiwaniu sensu i wartości ludzkiego życia. Omów na wybranych przykładach.
52. Tematyka historyczna jako tworzywo literatury polskiej XIX i XX wieku. Zaprezentuj zagadnienie, omawiając wybrane utwory.
53. Wpływ władz totalitarnych na literaturę XX wieku. Omów na wybranych przykładach.
54. Władza i jej wpływ na postępowanie i osobowość człowieka. Omów temat, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
55. Zaprezentuj różnorodność literackich spotkań ze śmiercią, odwołując się do wybranych utworów literackich.
56. Przedstaw różnorodny sens cierpienia w życiu człowieka na podstawie znanych ci utworów literackich.
57. Omów pojęcie „pokolenie literackie”, odwołując się do przykładów z literatury polskiej po 1939 roku.
58. Pejzaż malowany słowem. Omów sposoby funkcjonowania motywu natury w utworach literackich różnych epok.
59. Literackie obrazy zniewolenia człowieka w systemie totalitarnym. Rozważ zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów pisarzy polskich i obcych.
60. Dramat ludzkiego sumienia obciążonego zbrodnią. Przedstaw portrety psychologiczne wybranych bohaterów Szekspirowskich oraz Raskolnikowa z powieści Fiodora Dostojewskiego „Zbrodnia i kara”.
61. Motyw tańca w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
62. Dylematy moralne młodego człowieka w epoce Kolumbów. Rozważ na podstawie wybranych utworów literackich.
63. Wzorce osobowe średniowiecza. Omów na wybranych przykładach literackich.
64. Tułacz, pielgrzym, podróżnik jako bohater utworów literackich. Przedstaw na wybranych przykładach różne kreacje tych postaci.

65. Dzieło literackie świadectwem swoich czasów. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych utworów pochodzących z dwóch epok literackich.
66. Przedstaw poetycką fascynację codziennością w twórczości wybranych poetów XX wieku.
67. Diabeł, anioł, duch – goście z zaświatów w literaturze. Omów ich funkcje na wybranych przykładach.
68. Literackie portrety matek. Omów temat na wybranych przykładach.
69. Metamorfoza bohatera i jej sens w literaturze. Omów na przykładach wybranych utworów.
70. Przedstaw kreacje bohaterów literackich, którzy doświadczyli okrucieństw II wojny światowej i próbowali odbudować świat wartości.
71. Moralność obozowa wobec moralności ludzi na wolności. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory literackie.
72. Zaprezentuj na wybranych przykładach słynne małżeństwa literackie.
73. Przedstaw różne sposoby funkcjonowania motywu domu i rodziny w literaturze polskiej na wybranych przykładach.
74. Świat wartości więźniów łagrów i łagrów i jego odzwierciedlenia w literaturze. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory.
75. Motyw śmierci w wybranych tekstach literackich.

II. ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

76. Literacka i filmowa wizja PRL-u. Omów na wybranych przykładach.
77. Czarny charakter w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach.
78. Różne sposoby i cele ukazania piękna ludzkiego ciała. Omów problem odwołując się do literatury i innych dzieł sztuki.
79. Literackie wizje apokalipsy. Omów temat na podstawie wybranych dzieł literackich i malarstwa.
80. Najsłynniejsze pary miłosne w literaturze i filmie. Omów ich kreacje na wybranych przykładach.
81. Motyw piekła w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
82. Różne portrety matek na podstawie wybranych utworów literackich i filmowych.
83. Najciekawsze, Twoim zdaniem, adaptacje filmowe dzieł literatury polskiej.
84. Różne sposoby ukazania natury w poezji i malarstwie.
85. Przedstaw motyw powstań narodowych odwołując się do znanych utworów literackich, dzieł malarskich i filmowych.
86. Symbolika stroju. Omów, analizując wybrane dzieła literackie, malarskie i filmowe.
87. Impresjonizm w malarstwie i poezji.

88. Artystyczne ujęcie macierzyństwa w literaturze i sztuce. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
89. Portret żony w różnych tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
90. Cierpienie jako droga do poszukiwania sensu życia. Dokonaj analizy postaw wybranych bohaterów literackich i filmowych.
91. Góry jako kraina doskonała w twórczości artystów. Omów sposób kreacji gór na przykładzie wybranych tekstów kultury.
92. Literatura i teatr. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł literackich i teatralnych.
93. Motyw zesłania w literaturze i malarstwie. Omów analizując wybrane teksty kultury.
94. Portret mistrza, duchowego przewodnika. Przedstaw sposób ujęcia obrazu na podstawie wybranych dzieł literackich i filmowych.
95. Symbol jako środek wyrazu w literaturze i malarstwie. Omów jego funkcje, analizując wybrane teksty kultury.
96. Na podstawie wybranych dzieł scharakteryzuj sposoby obrazowania epizodów powstania styczniowego w literaturze i sztukach plastycznych.
97. Fascynacja ziemią w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
98. Porównaj wybrane portrety kobiet. Odwołaj się do wizerunków postaci kobiecych w tekstach kultury.
99. Anioły w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów na wybranych przykładach.
100. Rola inspiracji biblijnych we współczesnej literaturze i filmie.
101. „Hip-Hop” puste słowa czy utwory z przekazem. Omów na wybranych utworach.

III. JĘZYK

102. Etyka słowa a manipulacja językowa. Rozważ problem na podstawie wybranych wypowiedzi publicznych i prywatnych.
103. Język miłosnych wyznań. Omów zagadnienie, przywołując odpowiednie przykłady literackie z różnych epok.
104. Język współczesnych bohaterów literackich, a ich przynależność środowiskowa. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane utwory.
105. Językowy zapis historii i kultury polskiej w piosenkach lat 80. Dokonaj analizy tekstów na podstawie wybranych utworów.
106. Komizm słowny w utworach różnych autorów i epok. Zanalizuj zagadnienie, wskaż funkcje komizmu i sposoby jego realizacji na wybranych przykładach.
107. Różnorodne funkcje tekstów kabaretowych XX, XXI wieku. Omów temat analizując wybrane przykłady.
108. Archaizacja języka. Omów temat analizując wybrane przykłady z literatury

różnych epok.

109. Sztuka pisania listów na przestrzeni wieków. Dokonaj analizy zgromadzonego materiału.

110. Język Internetu jako nowa funkcja komunikacji. Zanalizuj zagadnienie odwołując się do wybranych przykładów.

111. Analizując wybrane przykłady reklam, omów językowe środki perswazyjne.

112. Polska muzyka rozrywkowa. Dokonaj analizy językowej wybranych tekstów piosenek.

113. Język jako instrument walki o władzę. Zanalizuj materiały wyborcze.

114. Retoryczne środki stylistyczne w przemówieniach współczesnego polityka. Przedstaw temat na wybranym przykładzie.

115. Na bazie zgromadzonego materiału przedstaw swoją opinię na temat: Czy Internet wzbogaca, czy zubaża współczesną polszczyznę?

116. Dlaczego niektóre wyrazy stają się modne? Zanalizuj przykłady ze współczesnej polszczyzny.